

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 020-03-16/2019/1

Datum: 17. 12. 2019

P r e d l o g

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA KULTURO, ZNANOST, ŠOLSTVO IN ŠPORT ZA LETO 2019

Pristojnosti komisije

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport obravnava predloge zakonov in druge akte, ki se nanašajo na naslednja področja:

- predšolska vzgoja, osnovno, srednje, višje in visoko šolstvo,
- kultura, mediji in šport,
- znanost in tehnologija.

Komisija obravnava pobude in vprašanja članov Državnega sveta v zvezi z zadevami, ki jih obravnava ter druge zadeve, za katere jo pooblasti Državni svet. Komisija pripravlja predloge zahtev in mnenj v zvezi z zakoni in drugimi akti, ki se nanašajo na zadeve, ki jih obravnava.

Delo komisije

Komisija je obravnavala skupno trideset (30) zadev, in sicer osem (8) predlogov zakonov, en (1) predlog odločilnega veta, dve (2) pobudi za sprejem zahteve za oceno ustavnosti, sedem (7) predlogov aktov in dvanajst (12) drugih zadev s področja izobraževanja, kulture, medijev in znanosti.

Komisija je imela štirinajst (14) sej, od tega dvanajst (12) rednih in dve (2) izredni seji.

Državnemu zboru, Odboru za kulturo oz. Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino Državnemu zboru, je bilo poslano devetnajst (19) mnenj.

Državni svet je obravnaval devet (9) zadev komisije, en (1) predlog zakona, en (1) predlog odločilnega veta, dve (2) pobudi za sprejem zahteve za oceno ustavnosti in pet (5) druge zadeve.

Vsebinski poudarki iz sej komisije

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L) - druga obravnava, EPA 634-VIII
(2. izredna seja komisije, 20. 6. 2019) je v obravnavo v Državni zbor predložila Vlada.

60
LET
STAVBE

Komisija je predlog zakona podprla. Zakon implementira odločbo Ustavnega sodišča U-I-269/12-24 z dne 4. 12. 2014, ki je odločilo, da je prvi stavek drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v neskladju z Ustavo, ker določa, da zasebnim osnovnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, pripadajo proračunska sredstva v višini 85 odstotkov sredstev, ki jih država zagotavlja javnim osnovnim šolam. Argumentacija odločitve Ustavnega sodišča je utemeljena na prepoznani pravici otrok do brezplačnega osnovnošolskega izobraževanja iz drugega odstavka 57. člena Ustave, ne glede na to, ali se izobražujejo v javnih ali zasebnih osnovnih šolah. 57. člen Ustave učencem zagotavlja pravico do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja in zahteva, naj se javno financira obvezni minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določena po vsebini. Vendar ta pravica velja le za brezplačno obiskovanje obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja, ki pa hkrati od države ne zahteva, da financira tudi izvajanje nadstandardnih ali razširjenih programov, s katerimi zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese. Komisija je posebej poudarila, da organiziranje zasebnega šolstva dopolnjuje in izboljšuje izobraževalni sistem ter bogati družbo v celoti in da je tak konceptualno pluralni pristop k izobraževalnemu sistemu pomemben za razvoj družbe v Sloveniji. Vendar je komisija tudi poudarila, da mora biti javno šolstvo temelj vzgoje in izobraževanja v Sloveniji, ki ga država financira v celotnem obsegu, pri bi se moral ta delež prav zaradi svojega temeljnega statusa in poslanstva povečati. Komisija se je zavzela za strokovno razpravo o prihodnosti slovenskega sistema vzgoje in izobraževanja, ki ne bo odvisen od odločb Ustavnega sodišča, ampak bo ponudil dovolj široke javno veljavne programe in dodatne programe, ki se bodo medsebojno dopolnjevali in ki bodo ponujali različne vsebine, ter bodo rezultat širokega konsenza laične, strokovne in politične javnosti. V izogib nenehnim dilemam glede financiranja obveznega osnovnošolskega programa pa bi veljal premislek o spremembi Ustave, ki bi jasno opredelila razmerje v financiranju med javnim in zasebnim šolstvom.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Točka je bila na predlog Kolegija Državnega sveta umaknjena z dnevnega reda Državnega sveta 20. seje 3. 7. 2019.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (ZRRD) - skrajšani postopek, EPA 291 – VIII (8. seja komisije, 8. 1. 2019) je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija je predlog zakona podprla. Z novelo se je implementirala Direktiva 2016/801/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. 5. 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušek au pair (UL L št. 132 z dne 21. 5. 2016, str. 21) v ZRRD. Zakon vsebuje spremembo opredelitve raziskovalca iz tretjih držav, vnesena je osnovna zaveza, ki jo mora vsebovati sporazum o gostovanju v državi in črtajo se določbe, ki za primer mobilnosti raziskovalca iz tretjih držav v okviru EU vsebuje posebno ureditev, po kateri ti raziskovalci z raziskovalno organizacijo v Sloveniji sklenejo poseben sporazum za raziskovalno delo za obdobje, daljše od treh mesecev. Komisija je opozorila, da je za položaj raziskovalne dejavnosti v Sloveniji ključen nov zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti, ki je še vedno v usklajevanju z nekaterimi deležniki in premisleku glede opredelitve področja inovacij že v tem zakonu. Izpostavila je očitno marginalizacijo znanosti s destimulativno plačno politiko, s

kroničnim pomanjkanjem osnovnih sredstev za raziskovalno infrastrukturo in opremo, zato je izrazila pričakovanje, da bo nov zakon (njegovo veljavnost je pričakovala za leto 2019) opredelil sistemsko in stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti, zlasti bazičnih raziskav.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 4. seji Državnega zbora 31. 1. 2019.

Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o skupnosti študentov (ZSkuS-A) – druga obravnava, EPA 495-VIII (16. seja komisije, 17. 6. 2019) je v obravnavo v

Državni zbor predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Danijel Krivec). Komisija je predlog zakona podprla. Zakon opredeljuje dve rešitvi, in sicer določitev Študentske organizacije Slovenije (v nadaljevanju: ŠOS) in njenih organizacijskih oblik kot oseb javnega prava ter zunanji nadzor nad njenim poslovanjem. Z novelo zakona tudi za ŠOS veljajo zakoni za osebe javnega prava (povezani z javnim naročanjem, dostopom do informacij javnega značaja, integriteto in preprečevanjem korupcije). Predlog zakona predvideva tudi nadzor Računskega sodišča za porabo sredstev z vidika zakonitosti poslovanja in porabe sredstev, skladno z namenom. Komisija je podprla prizadevanje za končno ureditev pravnega statusa ŠOU, še zlasti zato, ker je dosedanje nepregledno poslovanje organizacije vplivalo na negativni odnos javnosti do organizacije, ki je sicer pomembna stanovska organizacijska oblika študentskega delovanja in zastopanja njihovih interesov ter potreb na slovenskih fakultetah, akademijah, visokih in višjih strokovnih šolah ter visokošolskih zavodih v tujini. Komisija je prepričana, da spremembe in dopolnitve ne posegajo v avtonomni status študentske organizacije, ampak opredeljuje jasno pravno obliko, v kateri bo njeno poslovanje in delovanje transparentno, v interesu študentov in ter namenu stanovskega organiziranja.

Mnenje komisije je bilo posredovano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 11. seji Državnega zbora 24. 9. 2019.

Predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (ZZSDNPK), EPA 778-VIII – druga obravnava (18.

seja komisije, 9. 10. 2019) je v obravnavo Državnemu zboru predlagala Vlada. Komisija predlog zakona podprla. Zakon opredeljuje ukrepe in instrumente za zagotovitev nadaljnjega razvoja na področju kulture, dostopnost do kulturnih dobrin, finančno izvedbo nujnih programov v kulturi in konkurenčnost slovenskega jezika v digitalnem okolju. Določa sedem stebrov oz. področij in programov skrbi za kulturo dediščino, in sicer so to sanacija najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov, ureditev osnovnih prostorskih pogojev in nakup opreme za javne zavode s področja kulture, podpora razvoju sodobnih knjižničnih storitev v potujočih knjižnicah, ohranjanje in obnova najbolj ogrožene in najpomembnejše slovenske filmske, glasbene, baletne in plesne dediščine in digitalizacija kulturne dediščine, gradnja najbolj ogroženih gradnikov infrastrukture za slovenski jezik v digitalnem okolju, zagotavljanje najnujnejših prostorskih pogojev in opreme za razvoj ljubiteljske kulture po lokalnih skupnostih in mladinske kulturne dejavnosti in odkupi predmetov kulturne dediščine in sodobne umetnosti. Ocenjena vrednost za uresničitev programov, zajetih v predlogu zakona, znaša 122,6 milijona evrov, ki bodo zagotovljeni v obdobju od leta 2021 do 2027 iz proračunskih in drugih javnofinančnih sredstev. Komisija je pri tem izpostavila pomen vlaganja v kulturne dejavnosti, ki ima multiplikativne učinke in so dolgoročna naložba v prihodnost države in razvoja celotne družbe. Po podatkih Statističnega urada je bila skupna dodana bruto

vrednost kulturnih dejavnosti od leta 2009 do leta 2014 v povprečju višja od milijarde evrov oz. vsaj 3 % BDP. Komisija je ocenila, da je stanje kulturne dediščine zaskrbljujoče in kaže na povsem neodgovoren odnos države do lastne kulturne dediščine. Država temu področju do zdaj ni pristopala sistemsko in ni zagotovila stabilnega financiranja znotraj integralnega dela proračuna. Nevzdrževanje kulturne dediščine – kulturnih spomenikov in infrastrukture je povzročilo veliko škodo, ki dolgoročno zaradi povečevanja vrednosti investicij pravzaprav onemogoča njeno ohranitev. Komisija je na podlagi razprave posebej opozorila na nujnost sprejema predloga zakona in hkrati opozorila na kontradiktornost namena in nujnosti zakona s pogojevanjem načrtovanih finančnih sredstev z javnofinančnimi zmožnostmi. Zato predlaga, da se v drugem odstavku 3. člena predloga zakona črta besedilo »v skladu z javnofinančnimi zmožnostmi in prioritetai«. Komisija je ocenila, da so zakonski ukrepi smiselni in učinkoviti le z uresničevanjem sprejetih zavez, ki so v tem primeru korektno dolgoročno finančno načrtovane, zato mora postati sprejet zakon pravna obveznost in integralen del vseh prihodnjih proračunskih dokumentov.

Predlog zakona je obravnaval Državni svet na 22. seji 16. 10. 2019. Mnenje Državnega sveta je bilo poslano Odboru za kulturo. Zakon je bil sprejet na 13. seji DZ 26. 11. 2019, upošteva je pripombo komisije oz. Državnega sveta.

Predlog odločilnega veta:

Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L), EPA 634-VIII (3. izredna seja komisije, 15. 7. 2019) je v obravnavo Državnemu svetu predložila skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Bogomirjem Vnučcem. Komisija se je seznanila s predlogom dopolnitve obrazložitve odločilnega veta, ki ga je predstavil državni svetnik Alojz Kovšca. Komisija predlog odločilnega veta ni podprla. Predlagatelj je izpostavil, da predlog zakona uvaja razlikovanje med javno veljavnimi programi in programi, ki so pridobili javno veljavnost. Razlikovanje je neutemeljeno in v neskladju z odločbo Ustavnega sodišča U-I-269/12, ki je odločilo, da ne obstajajo stvarni razlogi za različno financiranje javnoveljavnih programov v javnih in zasebnih osnovnih šolah. Uvedba razlikovanja v praksi predstavlja temelj za razlikovanje oz. omejitev višine sofinanciranja osnovnošolskega programa zasebnih šol, kar pa je v nasprotju z navedeno odločbo. Z zniževanjem financiranja zasebnih šol in oteževanjem njihovega delovanja se dejansko zmanjšuje možnost izbire in siromaši raznolikost šolskega prostora. Na pomanjkljivosti sprejetega zakona je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je med drugim opozorila na nesorazmernost med zelo ozko določenimi cilji zakona (kot cilja sta navedena le uresničitev odločbe Ustavnega sodišča U-I-269/12 in zaščita javnega šolstva) in predlaganimi zakonskimi ukrepi, ki globoko in široko, mestoma pa tudi nedosledno, posegajo v obstoječi sistem vzgoje in izobraževanja v RS. Program osnovnošolskega izobraževanja je sestavljen iz obveznega in razširjenega programa kumulativno, tako obvezni in razširjeni program skupaj tvorita neločljivo celoto. Razširjeni program tudi v zasebnih šolah ne predstavlja nadstandardnega programa, temveč zgolj del javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja. Izvajanje razširjenega programa je nujno, da je lahko program v skladu s cilji vzgoje in izobraževanja, kar je pogoj za pridobitev javne veljavnosti programa. Noben program osnovne šole ne more dobiti javne veljavnosti, če ne vsebuje vsebin in programskih enot, ki zagotavljajo iste cilje kot dodatni, dopolnilni pouk, učna pomoč, jutranje varstvo, interesne dejavnosti. Program zasebnih šol je mogoče potrjevati in nato izvajati zgolj

kot zaključeno celoto, ker kot taka vodi do enakovrednega izobrazbenega standarda, zato je ločevanje na del programa, ki je za učence obvezen, in del programa, ki zanje ni obvezen, a je obvezen za šolo, v neskladju z ustavno odločbo U-I-269/12. Predlagatelj je še opozoril, da zniževanje obsega javnih sredstev zasebnim šolam, ki izvajajo javno veljavni program osnovnošolskega izobraževanja, predstavlja kršitev zaupanja v pravo (2. člen Ustave) in načela enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Ohranjanje protiustavne ureditve financiranja v prehodnem obdobju pa prav tako ni skladno z načelom pravne države (2. člen Ustave), z načelom delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave) in s pravico do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja (drugi odstavek 57. člena Ustave).

Na predlog odločilnega veta je bila na 5. izredni seji Državnega sveta 15. 7. 2019 sprejeta zahteva, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu. Zakon ob ponovnem odločanju na 25. izredni seji Državnega zbora 18. 7. 2019 ni bil sprejet.

Pobuda za sprejem Zahteve za oceno ustavnosti 48. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L) in 11. člena Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01, 102/07 – ZOsn-F in 11/18) (16. seja komisije, 17. 6. 2019). Komisija je kot zainteresirana obravnavala pobudo državnega svetnika Marjana Maučeca. Komisija je pobudo podprla. Slovenija na narodnostno mešanih področjih pozna različna modela dvojezične vzgoje in izobraževanja: v občinah Koper, Piran in Izola so za pripadnike italijanske narodne manjšine ustanovljeni vrtci in šole z italijanskim učnim jezikom z obveznim učenjem slovenskega jezika kot jezika okolja, za pripadnike slovenske večine pa v slovenskem učnem jeziku z obveznim učenjem italijanskega jezika kot jezika okolja; v prekmurskih občinah Lendava, Dobrovnik, Hodoš, Moravske Toplice in Šalovci, kjer živi madžarska narodna skupnost, se vzgoja in izobraževanje izvajata dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku hkrati. Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja tudi določa dvojezične okoliše z dvojezičnim modelom vzgoje in izobraževanja brez možnosti za alternativno oz. prosto izbiro šolskega okoliša - pri čemer pobudnik navaja uveljavitev 57. člena Ustave, ki določa tako aktivno kot pasivno pravico do izobraževanja ter obveznost zagotavljanja enakih možnosti za pridobitev ustreznega nivoja obvezne izobrazbe. Pobudnik ne oporeka uveljavljenima modeloma, vendar meni, da zakonsko določanje območij z obveznim dvojezičnim šolstvom ob smiselni uporabi 48. člena Zakona o osnovni šoli onemogoča slovenskim otrokom svobodno odločitev o obiskovanju šole v drugem šolskem okolišu. Meni, da je to kršitev njihove pravice do pridobitve ustreznice izobrazbe in diskriminatorna glede na učence, ki ne živijo v šolskem okolišu na narodnostno mešanem območju. Pobudnik je izpostavil zlasti pravico do vzgoje in izobraževanja v maternem jeziku, enako za vse, in menil, da je določitev šolskih okolišev - na narodnostno mešanem območju izključno z dvojezičnimi šolami, v neskladju z Ustavo. Komisija je podprla prizadevanje za razrešitev vprašanje skladnosti zakonov, ki organizirajo (dvojezično) izobraževanje, z Ustavo, upoštevajoč morebitne meddržavne razsežnosti sprememb dvojezičnega modela, dogovorjenega z mednarodno pogodbo oz. meddržavnim sporazumom.

Zahteva je bila sprejeta na 20. seji Državnega sveta 3. 7. 2019.

Predlogi aktov:

Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za kulturo 2014–2017 za leti 2016 in 2017, EPA 322-VIII (8. seja komisije, 8. 1. 2019). Komisija se je seznanila s poročilom, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija je pozvala Ministrstvo za kulturo, naj pri pripravi novega NPK posebno pozornost nameni sistemskemu pristopu pri definiranju ambiciozne strategije na področju različnih kulturnih dejavnosti, ustreznih ukrepov za doseg strateških ciljev in ustreznim obsegom proračunskih sredstev za zagotovitev uresničitve postavljenih programskih ciljev. Pri tem bi veljalo opredeliti jasna merila in prioritete s takšnimi cilji, ki bodo uresničljivi v načrtovanem proračunskem obdobju. Komisija je pozvala ministrstvo, da že v okvir nacionalnega programa, posebej pa v medijsko zakonodajo, opredeli način promocije kulturnih in umetniških dosežkov ter zlasti mladih prodornih ustvarjalcev. Komisija je izrazila pričakovanje, da bo Vlada uresničila koalicijsko zavezo po povečanju proračunskega deleža za kulturo do leta 2022 na 0,5 % BDP.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.

Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za mladino 2013–2022 za leto 2018, EPA 518-VIII (16. seja komisije, 17. 6. 2019). Komisija se je seznanila s poročilom, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija se je seznanila s problematiko uresničevanja sprejetega nacionalnega programa: zaradi razpršene ponudbe kariernih svetovalcev mladi niso dovolj obveščeni glede kariernih možnosti, zato bi bilo treba vseživljenjsko karierno orientiranje vključiti v izobraževalni sistem že od vrtca naprej; brezposelnost med mladimi se je zmanjšala zaradi gospodarske rasti in manjšega deleža mladih, vendar je za učinkovit vstop na trg dela pomembnejša sprememba izobraževalnega sistema od ukrepov aktivne politike zaposlovanja; bivanjska problematika je najbolj akutno področje osamosvajanja mladih (javnih najemnih stanovanj ni, tržna so predraga, stanovanjski krediti mladim, ki nimajo zaposlitve za nedoločen čas, pa so nedosegljivi); poslabšuje se duševno zdravje mladih, ki je pogosto povezano z različnimi socialnimi problemi.. MSS se zavzema za večjo participacijo mladih v družbi, zato zagovarja uvedbo državljske vzgoje kot obveznega predmeta na vseh ravneh izobraževalnega sistema in za celovitost izobraževanja, ki poleg formalnega izobraževanja vključuje predvsem pridobivanje različnih veščin, odločilne za pridobivanje novih znanj. Komisija je ocenila, da je pri uresničevanju nacionalnega programa problem pristojnosti posameznih ministrstev oz. njihova medsebojna neuskkljenost, zato bi bilo treba organizirati učinkovitejši način usklajevanja predvidenih ukrepov med pristojnimi ministrstvi s celovitejšim pristopom k mladinski problematiki.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino.

Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 za obdobje 2015–2017, EPA 697-VIII (17. seja komisije, 2. 10. 2019). Komisija se je seznanila s poročilom, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija je opozorila, da je ključni problem odnos do znanosti v javnosti, medijih in kot najpomembnejše, samih odločevalcev. Ocenila je, da slovenska politika nima primernega odnosa do znanosti, ki je bila, tako kot izobraževanje in kultura, v času krize marginalizirana oz. je bila prizadeta bistveno bolj kot v drugih evropskih državah. Kljub velikim mednarodnim uspehom slovenskih

znanstvenikov, odločevalci znanosti ne sprejemajo kot tistega podsistema, s pomočjo katerega bi se Slovenija lahko povzpela v razvoju. Posledica je akutno nezadostno financiranje kljub njegovemu povečevanju v zadnjih letih, saj javna sredstva ne zagotavljajo ustrezne organizacijske in infrastrukturne podlage za vse možnosti, ki jih prinaša raziskovalni kadrovski potencial, v katerega je Slovenija sama vlagala. Odnos vodilne politike žal negativno vpliva na promocijo znanosti in njenih uspehov v javnosti, ki je odvisna od medijske uredniške politike, ki znanosti ne namenja bistvene pozornosti. Glede slovenskega jezika se je komisija strinjala, da je treba najti sprejemljivo rešitev za sorazmerno dopustnost rabe tujih jezikov, pri čemer pa je opozorila, da je pomembno uporabljati in razvijati slovenski znanstveni jezik tako v raziskovalni in inovacijski dejavnosti kot na visokošolskih zavodih. Komisija se je pridružila tudi ugotovitvam, da so ukrepi za večje povezovanje znanosti z gospodarstvom nezadostni in premalo učinkoviti. Komisija je izrazila pričakovanje, da bo ob sprejemanju naslednje raziskovalne in inovacijske strategije obenem sprejeta tudi ustrezna zakonska podlaga za njeno neposredno uresničitev, zlasti pa pričakovanje čimprejšnje sprejetje področnega zakona, ki bi znanost podprl s stabilnim organizacijskim in finančnim temeljem.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino.

Poročilo o izvajanju akcijskih načrtov za jezikovno izobraževanje in za jezikovno opremljenost, sprejetih na podlagi Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018, za leto 2018, EPA 677-VIII (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Komisija se je seznanila s poročilom, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija se je zavzela za kontinuirano široko strokovno in javno razpravo o jezikovni politiki na različnih ravneh z različnimi deležniki glede uresničevanja sprejetih ukrepov, obsega zadostnih finančnih sredstev ter usposabljanja za jezikovne veščine oz. opolnomočenja govorcev in piscev v slovenskem jeziku. Komisija zato podpira predlog za kontinuirano razpravo na temo položaja in razvoja slovenskega jezika v Državnem svetu.

Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.

Kriteriji in ocenjevanje v Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (10. seja komisije, 6. 3. 2019). Pobudnik državni svetnik dr. Matjaž Gams je utemeljil razloge za razpravo, ki so jo spodbudili predstavniki interesne skupine s področja raziskovalne dejavnosti (volilne baze Državnega sveta s področja znanosti). Izhodišče razprave sta bila primer kardiologa dr. Marka Noča z ljubljanskega Univerzitetnega kliničnega centra, ki mu ARRS ni podaljšala financiranja več let trajajočega raziskovalnega programa Nujna stanja v interni medicini, ker naj bi po evalvaciji ne dosegal znanstvene odličnosti in relevantnosti, ter premislek glede vloge Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (v nadaljevanju: ARRS) glede kriterijev ocenjevanja raziskovalnih programov in projektov. Komisija je poudarila, da je za odličnost v znanosti najpomembnejša kakovost odobrenih projektov in njihovih rezultatov. Ključno je stabilno in dolgoročno financiranje raziskovalne dejavnosti, ki mora to kakovost spodbujati z ustreznim raziskovalnim okoljem in najboljše stimulirati k rezultatom, ki so nujni za razvoj. Posebno pozornost je treba namenjati izbiri kriterijev pri ocenjevanju izsledkov in citatov, ki morajo upoštevati njihovo relevantnost glede na specifičnost posameznih znanstvenih ved. Poleg kakovosti, ki mora učinkovati tudi kot prioriteta, je nujno zaščititi slovenski jezik oz. jezik slovenske znanosti, objave v slovenščini morajo biti enakovredne objavam v tujih jezikih, saj je

razvoj slovenske strokovne terminologije pomembno za prihodnost slovenske znanosti kot celote. Komisija je podprla opozorila o vlogi ARRS, kjer mora stroka imeti večji vpliv, mandati na različnih funkcijah v okviru agencije in pri vodenju raziskovalnih skupin mora biti časovno omejeno. Komisija je pozvala ARRS k čimprejšnjemu organiziranju zunanje evalvacije o delovanju agencije (zadnja izvedena 2011), ki jo predvideva tudi Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije; Ministrstvo za izobraževanje, znanosti in šport pa k čimprejšnji pripravi predloga novega zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti, upoštevajoč analize in ocene izvajanja aktualnega zakona ter predloge različnih deležnikov s področja raziskovalne dejavnosti, ter k pripravi resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije za naslednje obdobje (trenutna se izteče leta 2020).

Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Inženirski akademiji Slovenije, Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, KOsRIS - Koordinaciji samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije, Institutu "Jozef Stefan" in Inštitutu za razvojne in strateške analize.

Vloga reprezentativnih stanovskih združenj s področja kulture v trajnostnem razvoju družbe (11. seja komisije, 21. 3. 2019). Pobudnik državni svetnik Janoš Kern je utemeljil razloge za razpravo, ki so jo spodbudili predstavniki interesne skupine - stanovskih organizacij - s področja kulture. Reprezentativna stanovska združenja se srečujejo s številnimi problemi, ki so v največji meri povezani s financiranjem delovanja. Prvenstveno skrbijo za razvoj stroke, obenem pa so pomembna pri snovanju politik in artikuliranju potreb znotraj posameznih področjih umetnosti ter pri komunikaciji z odločevalci. Pri tem niso dovolj učinkovita, ker večina teh združenj temelji na prostovoljstvu članov, pri čemer trpi njihovo ustvarjalno oz. umetniško delo. Državni svetnik je poudaril, da je treba omogočiti razvoj podpornega okolja za nevladne organizacije in samozaposlene. Komisija je podprla ustanovitev sklada za razvoj nevladnih organizacij, a izpostavila vprašanje meril za dodelitev razpisanih sredstev. Pozvala so Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za kulturo k sodelovanju pri oblikovanju meril in predlogov ter predhodni predstavitvi nevladnim organizacijam. Komisija je obenem pozvala Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za kulturo, da opredelita systemske instrumente za krepitev vloge reprezentativnih stanovskih združenj na področju kulture in kulturniške zbornice, ki so ključni za razvoj kulturne in umetniške dejavnosti tudi v nevladnem sektorju, in zagotovita ustrezna sredstva iz naslova Sklada za razvoj nevladnih organizacij na Ministrstvu za javno upravo za njihovo profesionalizacijo in razvoj podpornega okolja.

Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za javno upravo, Odboru za kulturo in poslancem Državnega zbora.

Problematika zdravstvenega varstva zaposlenih v kulturi in umetnosti (15. seja komisije, 16. 5. 2019). Pobudnik državni svetnik Janoš Kern je utemeljil razloge za razpravo, ki so jo spodbudili predstavniki interesnih skupin s področja kulture in umetnosti zlasti uprizoritvenih umetnosti. Glede na to, da je strokovna javnost že pripravila izhodišča za ureditev zdravstvene oskrbe ustvarjalcev različnih umetnosti oz. ustanovitev t. i. specialistične ambulante, je bila razprava namenjena iskanju možnih načinov, kako realizirati omenjeni projekt. Komisija je podprla pobudo za ustanovitev dispanzerja oz. enote za varstvo zdravje pri delu za zaposlene v kulturi in umetnosti, ki bo preventivno in celovito obravnavala zaposlene pri preprečevanju poklicnih bolezni in poškodb. Komisija je pozvala Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo

za zdravje in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da se v najkrajšem možnem času jasno opredelijo do omenjene pobude oz. v okviru zakonodaje predstavijo možne ukrepe za zagotovitev preventivne obravnave poklicnih bolezni s področja kulture in umetnosti.

Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za zdravje, Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, poslancem Državnega zbora, SVIZ, Združenju dramskih umetnikov Slovenije, Društvu umetnikov, Društvu oblikovalcev Slovenije in Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov.

Pobuda za obravnavo odprtih pisem kulturnih organizacij in Glose v zvezi s proračunom za leti 2020 in 2021 (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Komisija je ob obravnavi pobude državnega svetnika Janoša Kerna sprejela sklep, da pozove Vlado in Državni zbor, da v skladu z Javnim pismom krovnih organizacij v kulturi in pozivom sindikata Glosa zagotovita dodatna sredstva Ministrstvu za kulturo in njegov proračunski delež izenači z deležem iz leta 2009 oz. kulturi, skladno s koalicijsko pogodbo, nameni proračunski delež v višini 0,5 odstotka BDP.

Sklep k pobudi je bil poslan Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k obravnavi predlogov Proračuna Republike Slovenije za leto 2020 in 2021.

Pobuda za ohranitev in revitalizacijo etnografske zapuščine akad. dr. Milka Matičetovega (19. seja komisije, 6. 12. 2019). Komisija je predlagala Državnemu svetu, da pozove Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije naslovita pobudo, naj agencija nameni izredna finančna sredstva iz infrastrukturnih programov za ohranitev in revitalizacijo etnografske dediščine akad. dr. Milka Matičetovega ter obenem omogoči raziskovanje te bogate zapuščine.

Pobudo je Državni svet podprl na 24. seji 11. 12. 2019. Sklep k pobudi je bil poslan Ministrstvu za kulturo in Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Pobuda za pripravo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) – skrajšani postopek (19. seja komisije, 6. 12. 2019). Komisija je obravnavala poziv študentov študijske smeri Fizioterapija, akreditirane in izvedene v italijanščini na Alma Mater Europaea – ECM, v zvezi s pogoji za pristop k strokovnemu izpitu oz. pridobitev poklicne kvalifikacije. Komisija je sprejela pobudo, da Služba za pravne in analitične zadeve pripravi predlog spremembe in dopolnitve 63. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) in sicer tako, da bodo lahko tuji državljani - diplomanti, ki so v RS zaključili študij v tujem jeziku oz. so se v tak študijski program v RS vpisali še pred spremembo zakona, opravili strokovni izpit s pomočjo tolmača in si tako pridobili poklicno kvalifikacijo, ki jo bodo nato predložili v priznanje v tujini. V primeru, da bodo v RS želeli opravljati dejavnost, se za dokazovanje znanja jezika smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij za opravljanje reguliranih poklicev.

Pobudo je naslovila na predsednika Državnega sveta.

Zadeve, ki jih je komisija obravnavala

Predlogi zakonov:

1. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L) - druga obravnava, EPA 634-VIII (2. izredna seja komisije, 20. 6. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Točka je bila na predlog Kolegija Državnega sveta umaknjena z dnevnega reda 20. seje Državnega sveta 3. 7. 2019.
2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gimnazijah (ZGim-D) – skrajšani postopek, EPA 638-VIII (2. izredna seja komisije, 20. 6. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 10. seji Državnega zbora 10. 7. 2019.
3. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI-1B) – skrajšani postopek, EPA 637-VIII (2. izredna seja komisije, 20. 6. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 10. seji Državnega zbora 10. 7. 2019.
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (ZRRD) - skrajšani postopek, EPA 291 – VIII (8. seja komisije, 8. 1. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 4. seji Državnega zbora 31. 1. 2019.
5. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o skupnosti študentov (ZSkus-A) – druga obravnava, EPA 495-VIII (16. seja komisije, 17. 6. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Zakon je bil sprejet na 11. seji Državnega zbora 24. 9. 2019.
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-H), EPA 636-VIII (zainteresirano delovno telo, 16. seja, 17. 6. 2019). Mnenje komisije je poslano Komisiji sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.
7. Predlog zakona o spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L), druga obravnava, EPA 740-VIII (17. seja komisije, 2. 10. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Državni zbor je na 12. seji 24. 10. 2019 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.
8. Predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (ZZSDNPK), EPA 778-VIII – druga obravnava (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Predlog zakona je obravnaval Državni svet na 22. seji 16. 10. 2019. Mnenje Državnega sveta je bilo poslano Odboru za kulturo. Zakon je bil sprejet na 13. seji Državnega zbora 26. 11. 2019.

Predlog odločilnega veta:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L), EPA 634-VIII (3. izredna seja komisije, 15. 7. 2019). Na predlog odločilnega veta je bila na 5.

izredni seji Državnega sveta 15. 7. 2019 sprejeta zahteva, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu. Zakon ob ponovnem odločanju na 25. izredni seji Državnega zbora 18. 7. 2019 ni bil sprejet.

Pobuda za sprejem zahteve za oceno ustavnosti:

1. Pobuda za sprejem Dopolnitve zahteve za oceno ustavnosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16) (8. seja komisije, 8. 1. 2019). Dopolnitev zahteve je bila sprejeta na 14. seji Državnega sveta 23. 1. 2019.
2. Pobuda za sprejem Zahteve za oceno ustavnosti 48. člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-L) in 11. člena Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01, 102/07 – ZOsn-F in 11/18) (16. seja komisije, 17. 6. 2019). Zahteva je bila sprejeta na 20. seji Državnega sveta 3. 7. 2019.

Predlogi aktov:

1. Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za kulturo 2014–2017 za leti 2016 in 2017, EPA 322-VIII (8. seja komisije, 8. 1. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.
2. Letno poročilo Sveta za radiodifuzijo za obdobje 2017/2018 (maj 2017 - september 2018), EPA 349-VIII (9. seja komisije, 13. 2. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.
3. Letno poročilo Slovenske tiskovne agencije, STA d. o. o., Ljubljana, za poslovno leto 2018, EPA 0475-VIII (12. seja komisije, 11. 4. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.
4. Poročilo o delovanju Nadzornega sveta RTV Slovenija v letu 2018, EPA 442-VIII (13. seja komisije, 18. 4. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.
5. Poročilo o izvajanju Nacionalnega programa za mladino 2013–2022 za leto 2018, EPA 518-VIII (16. seja komisije, 17. 6. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino.
6. Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 za obdobje 2015–2017, EPA 697-VIII (17. seja komisije, 2. 10. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino.
7. Poročilo o izvajanju akcijskih načrtov za jezikovno izobraževanje in za jezikovno opremljenost, sprejetih na podlagi Resolucije o nacionalnem programu za

jezikovno politiko 2014–2018, za leto 2018, EPA 677-VIII (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Odboru za kulturo.

Drugo:

1. Poročilo o delu Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport za leto 2018 (8. seja komisije, 8. 1. 2019).
2. Kriteriji in ocenjevanje v Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (10. seja komisije, 6. 3. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Inženirski akademiji Slovenije, Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, KOsRIS - Koordinaciji samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije, Institutu "Jozef Stefan" in Inštitutu za razvojne in strateške analize.
3. Vloga reprezentativnih stanovskih združenj s področja kulture v trajnostnem razvoju družbe (11. seja komisije, 21. 3. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za javno upravo, Odboru za kulturo in poslancem Državnega zbora.
4. Ponovna obravnava odprtih vprašanj integracije tujcev s stalnim ali začasnim bivališčem v Republiki Sloveniji (14. seja komisije, 6. 5. 2019). Zadevo je komisija obravnavala skupaj s Komisijo za državno ureditev, Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesno skupino lokalnih interesov. Zadevo je Državni svet obravnaval na 19. seji 12. 6. 2019, sprejeti sklepi so bili poslani Vladi, odgovor Vlade je Državni svet prejel 11. 7. 2019.
5. Problematika zdravstvenega varstva zaposlenih v kulturi in umetnosti (15. seja komisije, 16. 5. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za zdravje, Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, poslancem Državnega zbora, SVIZ, Združenju dramskih umetnikov Slovenije, Društvu umetnikov, Društvu oblikovalcev Slovenije in Zvezi društev slovenskih likovnih umetnikov.
6. Informacija o uresničevanju Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJK-G) glede obveznega deleža za umetnost v javnih investicijah (15. seja komisije, 16. 5. 2019). Mnenje komisije je bilo poslano Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za finance, Ministrstvu za javno upravo in Vladi.
7. Informacija o Kulturniški zbornici (15. seja komisije, 16. 5. 2019).
8. Zaključki posveta Znakovni jezik za vse (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Državni svet se je z zaključki seznanil na 22. seji 16. 10. 2019. Sklep je bil poslan Vladi, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport in poslancem Državnega zbora.
9. Pobuda za obravnavo odprtih pisem kulturnih organizacij in Glose v zvezi s proračunom za leti 2020 in 2021 (18. seja komisije, 9. 10. 2019). Sklep k pobudi je bil poslan Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

10. Pobuda za ohranitev in revitalizacijo etnografske zapuščine akad. dr. Milka Matičetovega (19. seja komisije, 6. 12. 2019). Pobuda je bila sprejeta na 24. seji Državnega sveta 11. 12. 2019. Sklep k pobudi je bil poslan Ministrstvu za kulturo in Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.
11. Pobuda za pripravo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) – skrajšani postopek (19. seja komisije, 6. 12. 2019). Pobudo je komisija poslala predsedniku Državnega sveta.
12. Zaključki posveta Znanost o okolju (19. seja komisije, 6. 12. 2019). Državni svet se je z zaključki seznanil na 24. seji 11. 12. 2019. Sklep je bil poslan Vladi, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvu za infrastrukturo, Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Agenciji za okolje in poslancem Državnega zbora.

Sekretarka
Mag. Damijana Zelnik

Predsednik
Branimir Štrukelj